

Til
udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Patenter på software? Europa-Parlamentet siger ja

Bølgerne gik højt under Europa-Parlamentets debat om et forslag om patenter på software til computere¹. Det store stridspunkt var, hvorvidt det overhovedet er nødvendigt med lovgivning for softwarepatenter, og om den type patenter rent faktisk hæmmer eller gavner innovation af software². Tilhængerne mener, at softwarepatenter opmuntrer til innovation, hvorimod modstanderne ser en fare for monopoldannelse. Ikke desto mindre endte Europa-Parlamentet dog med at stemme for Kommissionens forslag med 361 stemmer for, 157 stemmer imod, mens 28 undlod at stemme³. Hvornår forslaget kommer på Ministerrådets dagsorden vides endnu ikke.

Baggrunden for forslaget er, at reglerne på området i øjeblikket kun udgør medlemsstaternes egne patentlovgivninger og Den Europæiske Patentkonvention, som siger, at computerprogrammer "som sådan" ikke kan patenteres. Imidlertid har både Den Europæiske Patentmyndighed og de nationale patentmyndigheder fortolket "som sådan" ret forskelligt, og det har medført en gråzone, hvor medlemsstaterne er i gang med at danne forskellig praksis for, hvornår der gives patenter til software.

Derfor fastslog Kommissær Fritz Bolkestein, at formålet med forslaget er at skabe klarere regler for, hvornår software kan patenteres, og sikre at patenter af de nationale patentmyndigheder gives på samme grundlag i hele EU. Forslaget skal ligeledes sikre, at nationale domstole behandler indsigelser mod patenter på baggrund af fællesskabets principper.

Hvornår kan der tages patent på software?

Europa-Parlamentet kræver, at de betingelser, som Kommissionen stiller for at software kan patenteres, uddybes. Udover at en opfindelse skal yde et "teknisk bidrag" og have "opfindelseshøjde"⁴, som de væsentligste kriterier i Kommis-

¹ KOM (2002)92 Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om computer-implementerede opfinders patenterbarhed. I nærværende note vil udtrykket software blive benyttet i stedet for udtrykket computer-implementerede opfindelser.

² Se Regeringens grundnotat om forslaget Alm. del – bilag 339 (2002-03).

³ Foreløbig tekst: P5_TA-PROV (2003)0402.

⁴ Teknisk bidrag og opfindelseshøjde er to centrale begreber for forslaget. For at noget har opfindelseshøjde, skal det yde et teknisk bidrag, som ikke er åbenlyst for en fagmand.

sionens forslag, ønsker Parlamentet også, at der ved vurderingen af patentansøgning også skal tages højde for, om opfindelsen udgør "en ny lære om forholdet mellem årsag og virkning ved kontrolleret anvendelse af naturkræfter". Desuden kræver Parlamentet, at både opfindelsens metode og resultat skal kunne anvendes industrielt i ordets snævre betydning.

Hvad kan ikke patenteres?

Europa-Parlamentet kræver også, at det specificeres, at en computer-implementeret opfindelse ikke yder et teknisk bidrag, blot fordi der anvendes tekniske midler så som en computer, et netværk eller andre programmerbare maskiner. Der kan derfor ikke tages patent på opfindelser, der omfatter edb-programmer, som implementerer forretningsmetoder, matematiske metoder eller andre metoder, som ikke har nogen teknisk virkning, udover det normale fysiske samspil mellem et program og den maskine det køres på. Ej heller må en opfindelse kunne patenteres, blot fordi den øger effektiviteten af et databehandlingssystem.

Europa-Parlamentets forsøg på bedre definitioner

Endelig kræver Europa-Parlamentet, at begreber som "teknologisk område" og "industri" defineres, samt at definitionen af et "teknisk bidrag" uddybes. Europa-Parlamentet stemte således for et ændringsforslag, der fastslår, at behandling, håndtering og fremlægning af information ikke skal betragtes som værende af teknisk karakter, heller ikke hvis der anvendes teknisk udstyr.

Den største bekymring blandt mange af europaparlamentarikerne var forslagens betydning for små og mellemstore virksomheder. Derfor vedtog Europa-Parlamentet et ændringsforslag, der forpligter Kommissionen til at overvåge, hvilken virkning patenter på software har på små og mellemstore virksomheder og på Open-Source programmer⁵ sammen med en overvågning af indflydelsen på innovation og konkurrence.

Europa-Parlamentet foreslår slutteligt, at medlemsstaterne skal efterkomme bestemmelserne i direktivet senest 18 måneder efter dets ikrafttræden.

Med venlig hilsen

Michala Jessen

⁵ Programmer, hvis koder ikke er beskyttede og som alle har adgang til.